IV

(Akter som antagits före den 1 december 2009 enligt EG-fördraget, EU-fördraget och Euratomfördraget)

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 10 december 2008

om det statliga stöd C 31/06 (f.d. N 621/05) som Italien har genomfört till förmån för brådskande åtgärder för att förebygga fågelinfluensa

[delgivet med nr K(2008) 7802]

(Endast den italienska texten är giltig)

(2010/332/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

efter att i enlighet med nämnda artikel ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 9 december 2005, registrerad den 13 december 2005, anmälde Italiens ständiga representation vid Europeiska unionen till kommissionen, enligt artikel 88.3 i EG-fördraget, artikel 5 i lag nr 244 av den 30 november 2005 (nedan kallad *lag 244/05*).

(2) Genom telex av den 14 februari 2006 (ref. AGR 4535) och av den 20 mars 2006 (ref. AGR 7800) begärde kommissionen ytterligare upplysningar.

(3) Genom e-post av den 2 mars 2006, registrerat den 3 mars 2006 underrättade de italienska myndigheterna kommissionen om artikel 1a, punkterna 8 och 10–14, i förslag till lag om omvandling av lagdekret nr 2 av den 10 januari 2006. Detta lagdekret har, med ändringar, omvandlats till lag nr 81 av den 11 mars 2006 (nedan kallad *lag 81/06*). Genom lagen införs ändringar i artikel 5 i lag 244/05. Bestämmelserna i artikel 1a om inrättande av en krisfond för fjäderfäsektorn har granskats inom ramen för statligt stöd N 322/06.

(4) Genom e-post av den 20 april 2006, registrerat den 25 april 2006, inkom de italienska myndigheterna med ytterligare upplysningar.

(5) Genom en skrivelse av den 13 juni 2006 bad kommissionen de italienska myndigheterna om en förlängning med 30 dagar av den tidsfrist som fastställs i artikel 4.5 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 [1] för att kunna fatta sitt beslut, dvs. fram till den 26 juli 2006. Detta med hänsyn till tidsfristen för beslutets översättning.

(6) Genom e-post av den 22 juni 2006, registrerat den 23 juni 2006, gav de italienska myndigheterna sitt samtycke till den förlängning av tidsfristen som kommissionen begärt.

(7) Genom en skrivelse av den 5 juli 2006 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende en del av åtgärderna i detta stöd.

(8) Genom en skrivelse av den 19 juli 2006, registrerad den 3 augusti 2006, översände Italiens ständiga representation vid Europeiska unionen till kommissionen de italienska myndigheternas kommentarer rörande beslutet att inleda det formella granskningsförfarandet.

(9) Kommissionens beslut att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* [2]. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga.

(10) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

(11) Genom en skrivelse av den 7 maj 2008 begärde kommissionen ytterligare upplysningar från de italienska myndigheterna för att kunna avsluta förfarandet. De italienska myndigheterna har inte besvarat denna begäran.

(12) Genom en skrivelse av den 30 oktober 2008 översände kommissionen en påminnelse till de italienska myndigheterna. Genom skrivelser av den 4 november 2008 översände de italienska myndigheterna till kommissionen de upplysningar som begärdes genom skrivelsen av den 7 maj 2008, varvid Italien bekräftade att man inte genomfört de åtgärder som föreskrivs i artikel 5 punkterna 1, 3a och 3c i lagdekret nr 202 av den 1 oktober 2005 (nedan kallat *lagdekret 202/05*), ändrad genom artikel 1a.7 i lag 81/06.

[1] EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

[2] EUT C 233, 28.9.2006, s. 5.

II. **BESKRIVNING**

Titel

(13) Brådskande åtgärder för att förebygga fågelinfluensa.

Rättslig grund

(14) Artikel 5 i lagdekret nr 202 av den 1 oktober 2005 omvandlat till lag nr 244 av den 30 november 2005 ([3]), ändrad genom artikel 1a.7 i lag nr 81 av den 11 mars 2006 om omvandling av lagdekret nr 2 av den 10 januari 2006.

(15) Dekret från jordbruksministeriet av den 13 januari 2006 (nedan kallat *dekret av den 13 januari 2006*) om tillämpningsföreskrifter för återtag från marknaden för fjäderfäkött enligt artikel 5.1 och 5.2 i lag 244/05 ([4]).

(16) Artikel 1a, punkterna 8, 10, 11 och 12, i lag 81/06 ([5]).

Budget

(17) De olika åtgärderna finansieras med hjälp av medel från den nationella budgeten. De italienska myndigheterna har uppgett ett anslag på 120 miljoner euro, fördelade enligt följande: 20 miljoner euro avsedda för livsmedelsbistånd och 100 miljoner euro för inrättandet av en krisfond för fjäderfäsektorn.

Varaktighet

(18) De italienska myndigheterna avsåg att bevilja stöd fram till den 1 januari 2007. Hittills har dock inget stöd beviljats inom ramen för denna stödordning.

Stödmottagare

(19) Uppfödningsföretag, slakterier och bearbetningsföretag inom fjäderfäsektorn, samt grossister som handlar med fjäderfäkött och företag som producerar foder för fjäderfän.

Åtgärder

(20) I artikel 5 i lagdekret 202/05, ändrad genom artikel 1a.7 i lag 81/06, föreskrivs följande:

a) Ageas uppköp av 17 000 ton fjäderfäkött och andra fjäderfäprodukter för humanitärt bistånd (punkterna 1 och 2).

b) Tillfälligt upphörande av betalning av skatter, sociala avgifter och växlar för aktörer inom fjäderfäsektorn (punkt 3a).

c) Stöd för lån för omställning och omstrukturering av företag inom fjäderfäsektorn som berörs av nödsituationen (punkt 3c).

(21) Enligt artikel 1a, punkterna 8, 10, 11 och 12, i lag 81/06 ska det vid jordbruksministeriet inrättas en krisfond för fjäderfäsektorn (nedan kallad *fonden*), vilken har ett anslag på 100 miljoner euro för år 2006 och är avsedd för följande ändamål:

a) Undsättnings- och omstruktureringsstöd inom fjäderfäsektorn (i enlighet med gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([6])),

b) Kompensation till uppfödare för inkomstförluster eller extra utgifter i samband med genomförandet av planer för att förebygga och utrota fågelinfluensa som införts av gemenskapen eller på nationell eller regional nivå, samt för indirekta skador orsakade av restriktioner när det gäller förflyttning av djur eller perioder av produktionsstopp som införts av hälsovårdsmyndigheter.

c) Stöd till nedläggning av produktionskapacitet (enligt punkt 9 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn ([7]), nedan kallade *riktlinjerna*).

d) Investeringar i fjäderfäföretag som rör biologisk säkerhet och sanitära åtgärder.

e) Slakt av djur på uppmaning av hälsovårdsmyndighet, i syfte att förbättra djurens välbefinnande vid överpopulation i produktionsanläggningar eller vid förbud mot förflyttning av djur.

(22) Enligt artikel 1a.12 i lag 81/06 ska tillämpningsåtgärder för stöd som finansieras genom fonden antas av jordbruksministeriet och hälsovårdsministeriet. De italienska myndigheterna har genom e-post av den 20 april 2006 åtagit sig att underrätta kommissionen om nämnda dekret, i enlighet med artikel 88.3 i EG-fördraget.

(23) Genom e-post av den 23 maj 2006, registrerat samma dag, anmälde Italiens ständiga representation vid Europeiska unionen till kommissionen, enligt artikel 88.3 i EG-fördraget, förslaget till ministerdekret om tillämpningsåtgärder för det stöd som ska finansieras genom fonden. Dessa åtgärder har godkänts inom ramen för statligt stöd N 322/06 ([8]).

([3]) *Italiens officiella tidning*, 30.11.2005, allmänna serien nr 279, s. 44.
([4]) *Italiens officiella tidning*, 26.1.2006, allmänna serien nr 21, s. 50.
([5]) *Italiens officiella tidning*, 11.3.2006, ordinarie tillägg nr 58.
([6]) EUT C 244, 1.10.2004, s. 2.
([7]) EGT C 28, 1.2.2000, s. 2.
([8]) Vad beträffar avdelning A genom skrivelse K(2007) 3249 av den 10 juli 2007, och vad beträffar avdelning B genom skrivelse D(2008) 13797 av den 13 maj 2008 (ref. AGR 11275).

(24) Kommissionen har vid ett flertal tillfällen rekommenderat de italienska myndigheterna att inte fullfölja den åtgärd som föreskrivs i artikel 5 i lagdekret 202/05 rörande inköp av djupfryst kött för humanitärt bistånd ([9]).

(25) I dekretet av den 13 januari 2006, om de förfaranden som Agea ska tillämpa vid uppköp av fjäderfäprodukter med ursprung i gemenskapen, föreskrivs följande uppköpspriser:

Slaktkroppar och styckningsdelar av kött	Färskt EUR/kg	Djupfryst EUR/kg
Kyckling av typerna Golden och/eller Livorno	2,40	2,10
Kyckling av typen Vallespluga	2,40	2,10
Kyckling	1,40	1,20
Kycklinglår	1,40	1,20
Kycklingvingar	1,00	0,80
Kalkonben	1,00	0,80
Kalkonklubba	1,10	0,90
Kalkonvingar	1,00	0,80
Kalkon (bröst)	1,30	1,10
Pärlhöns och ankor	2,40	2,10

(26) Alla fysiska eller juridiska personer som har varit verksamma inom uppfödning och bearbetning av fjäderfäkött i mer än 12 månader vid ikraftträdandet av dekretet av den 13 januari 2006 och som är inskrivna för denna verksamhet i det företagsregister som förs av handelskammaren, kan inom ramen för humanitärt bistånd erbjuda sina produkter.

III. **BESKRIVNING AV DE SKÄL SOM LEGAT TILL GRUND FÖR INLEDANDET AV FÖRFARANDET**

(27) De åtgärder som föreskrivs i artikel 1a, punkterna 8, 10, 11 och 12, i lag 81/06 om inrättandet av en fond som ska användas för att finansiera de åtgärder som anges i skäl 21 a–e i detta slutliga beslut, har granskats inom ramen för statligt stöd N 322/06 och förklarats vara förenliga med den gemensamma marknaden ([10]), eftersom de uppfyller de relevanta villkoren i punkterna 4.1, 4.2, 9 och 11.4 i riktlinjerna ([11]).

(28) Detta beslut gäller följaktligen de delåtgärder som anges i skäl 20 a, b och c och som gäller Ageas uppköp av 17 000 ton fjäderfäkött och andra fjäderfäprodukter för humanitärt bistånd; tillfälligt upphörande av betalning av skatter, sociala avgifter och växlar för aktörer inom fjäderfäsektorn; samt stöd för lån för omställning och omstrukturering av företag inom fjädersektorn som berörs av nödsituationen.

(29) De åtgärder som beskrivs i skäl 20 verkar motsvara definitionen av statligt stöd, i den meningen att de ges med hjälp av statliga medel, dels i form av förlorade skatteintäkter för de offentliga myndigheterna, dels i form av de priser som ska betalas för uppköp av fjäderfäkött. Detta kan påverka handeln, mot bakgrund av den marknadsposition som Italien har när det gäller produktionen i fråga (Italien var den fjärde största producenten av fjäderfäkött i Europeiska unionen under 2004).

(30) De italienska myndigheterna har inte inkommit med några upplysningar som kan motivera dessa åtgärder mot bakgrund av de regler som är tillämpliga på statligt stöd, särskilt punkt 11.4 i riktlinjerna ([12]) och gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([13]). Kommissionen kan följaktligen inte utesluta att det stöd som föreskrivs kan utgöra ett driftsstöd, det vill säga ett stöd som syftar till att befria ett företag från kostnader som det normalt har att bära inom ramen för sin löpande drift eller normala verksamhet.

(31) Kommissionen har följaktligen inlett ett förfarande enligt artikel 88.2 i EG-fördraget eftersom den tvivlade på förenligheten hos de åtgärder som föreskrivs i artikel 5 i lagdekret 202/05, ändrad genom artikel 1a.7 i lag 81/06. Enligt ovannämnda artikel 88 kan stöd för att främja utvecklingen av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner anses vara förenligt, när det inte påverkar handeln i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

IV. **SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER**

(32) Kommissionen har sedan förfarandet inleddes inte mottagit några synpunkter.

V. **KOMMENTARER FRÅN ITALIEN**

(33) De italienska myndigheterna översände sina kommentarer rörande förfarandets inledande genom en skrivelse av den 19 juli 2006, registrerad den 3 augusti 2006.

(34) De italienska myndigheterna inleder med att uppmärksamma kommissionen på att de specifika åtgärderna, trots nödsituationen, ännu inte har vidtagits.

([9]) Genom skrivelse D(2005) 38372 av den 12 december 2005 (ref. AGR 31606), genom telex D(2006) 9256 av den 20 mars 2006 (ref AGRI 7800) och genom skrivelse D(2006) 1927 av den 12 april 2006 (generaldirektoratet för bistånd).
([10]) Se fotnot 7.
([11]) Se fotnot 6.
([12]) Se fotnot 6.
([13]) Se fotnot 5.

(35) De hänvisar sedan till punkt 18 i beslutet att inleda förfarandet, där det i enlighet med artikel 87.1 i EG-fördraget fastställs att stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, är oförenligt med den gemensamma marknaden.

(36) De italienska myndigheterna drar av detta slutsatsen att enligt den tolkning som görs av andan och bokstaven i bestämmelsen är statligt stöd inte systematiskt och absolut förbjudet, utan bara i den utsträckning det påverkar handeln och ger de stödmottagande företagen en gynnad ställning på marknaden.

(37) De italienska myndigheterna anser att den typen av påverkan i detta fall kan betraktas som helt utesluten, eftersom lagstiftarens avsikt bara har varit att inrätta en stödordning för delkompensation efter förluster som orsakats av krisen inom sektorn i fråga.

(38) De understryker i detta sammanhang särskilt att de åtgärder som avses i skäl 20 b (tillfälligt upphörande av betalning av skatter, sociala avgifter och växlar för aktörer inom fjäderfäsektorn samt stycke 3a i artikel 1a.7 i lag 81/06) skulle tillämpas i egenskap av stöd av mindre betydelse om den treåriga budget som anslagits för Italien inte hade utnyttjats i sin helhet för en annan åtgärd.

(39) De italienska myndigheterna citerar punkt 22 i beslutet att inleda förfarandet, där det hänvisas till ett möjligt undantag enligt artikel 87.3 c i EG-fördraget. Enligt det undantaget kan stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, anses som förenligt med den gemensamma marknaden.

(40) De preciserar i detta sammanhang att omständigheterna i ärendet i fråga otvivelaktigt är väl kända och att enligt de principer som är väl etablerade i doktrinen och rådande rättspraxis behöver omständigheter som är väl kända inte styrkas på grundval av bevis. Sådana beviskrav föreligger endast när det råder tvivel och osäkerhet kring omständigheterna eller fastställandet av fakta.

(41) De italienska myndigheterna uppmärksammar dessutom kommissionen på att om den bedömer att artikel 87.3 c i EG-fördraget inte är tillämplig på den föreslagna åtgärden, bör den tillåtas på grundval av artikel 87.2 b, enligt vilken stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser är förenliga med den gemensamma marknaden.

(42) Enligt de italienska myndigheterna har i detta ärende händelsens exceptionella natur redan uttryckligen erkänts av ministerrådet, eftersom det har antagit förordning (EG) nr 679/2006 av den 25 april 2006 om ändring av förordningarna (EEG) nr 2771/75 och (EEG) nr 2777/75 i fråga om tillämpningen av undantagsåtgärder till stöd för marknaden ([14]).

(43) De italienska myndigheterna anser att en händelse som bedöms vara exceptionell vid antagandet av extraordinarie marknadsåtgärder, inte bör bedömas som normal vid utvärderingen av statligt stöd avsett att bemöta en likadan nödsituation.

(44) Slutligen påpekar de italienska myndigheterna att kommissionen för övrigt själv har erkänt händelsens exceptionella natur eftersom den har antagit förordning (EG) nr 1010/2006 av den 3 juli 2006 om vissa undantagsåtgärder för att stödja ägg- och fjäderfämarknaden i vissa medlemsstater ([15]).

VI. **BEDÖMNING AV STÖDET**

1. **Förbud mot statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget**

(45) Enligt artikel 87.1 i EG-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(46) De åtgärder som beskrivs i skäl 20 i detta beslut motsvarar definitionen av statligt stöd, eftersom de ger en ekonomisk fördel (i form av förlorade skatteintäkter för staten och i form av de priser som ska betalas för uppköp av fjäderfäkött som det på grund av fågelinfluensan inte finns några avsättningsmöjligheter för på den gemensamma marknaden) till en viss sektor (fjäderfäsektorn). Det rör sig också om en finansiering med offentliga medel (nationella) och stödet i fråga kan påverka handeln.

([14]) EUT L 119, 4.5.2006, s. 1.
([15]) EUT L 180, 4.7.2006, s. 3.

(47) Enligt domstolens rättspraxis innebär en förstärkning av ett företags konkurrensställning på grundval av ett statligt stöd i allmänhet en snedvridning av konkurrensen i förhållande till andra konkurrerande företag som inte mottar ett sådant stöd ([16]). Enligt rättspraxis kan stödets relativt obetydliga belopp eller det mottagande företagets relativt ringa storlek inte på förhand utesluta möjligheten att handeln mellan medlemsstaterna kan påverkas ([17]).

(48) En åtgärd påverkar handeln mellan medlemsstaterna från det ögonblick då den utgör ett hinder för import från andra medlemsstater eller då den underlättar export till andra medlemsstater. Det avgörande är den omständigheten att handeln inom gemenskapen utvecklas eller riskerar att utvecklas på ett annat sätt på grund av åtgärden i fråga.

(49) Den produkt som är stödberättigande inom ramen för stödordningen är föremål för handel mellan medlemsstaterna och följaktligen utsatt för konkurrens.

(50) Kriterierna rörande inverkan på handeln och snedvridning av konkurrensen är följaktligen till fullo uppfyllda.

(51) Denna åtgärd utgör alltså utan tvekan statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

(52) Att ändamålet med åtgärden är att kompensera fjäderfäsektorn för förluster orsakade av fågelinfluensan innebär ingen förändring av stödets natur, om detta uppfyller de villkor som anges i artikel 87.1, vilket är fallet när det gäller åtgärden i fråga. Tvärtom föreskrivs i de riktlinjer som är tillämpliga i ärendet i fråga (eftersom stödet anmäldes 2005) samt gemenskapens nya riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007–2013 ([18]) särskilt möjligheten att bevilja stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser, samt djur- eller växtsjukdomar.

2. **Bedömning av stödets förenlighet**

(53) Det förbud som anges i artikel 87.1 i EG-fördraget är inte ovillkorligt. För att betraktas som förenligt med den gemensamma marknaden måste den föreslagna åtgärden omfattas av något av de undantag som föreskrivs i artikel 87.2 och 87.3 i EG-fördraget. Kommissionen kommer nedan att granska villkoren för tillämplighet av artikel 87.2 b i EG-fördraget och av bestämmelserna om djursjukdomar i riktlinjerna för statligt stöd till jordbruk 2000–2006, som gällde under 2005 då åtgärden i fråga anmäldes.

Undantag som föreskrivs i artikel 87.2 i EG-fördraget

(54) De italienska myndigheterna hänvisar till artikel 87.2 b i EG-fördraget, enligt vilken stöd för att avhjälpa skador som orsakas av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser är förenligt med den gemensamma marknaden. I sin svarsskrivelse av den 19 juli 2006 hänvisar de till fågelinfluensan som en sådan exceptionell händelse.

(55) Eftersom ingen definition av termerna ”exceptionell händelse” eller ”naturkatastrof” ges i EG-fördraget, är det lämpligt att kontrollera om den fågelinfluensa som drabbat Italien kan anses vara en naturkatastrof i den mening som avses i artikel 87.2 b i fördraget. När det gäller undantag från den allmänna principen att statligt stöd är oförenligt med den gemensamma marknaden, vilket slås fast i artikel 87.1 i fördraget, har kommissionen som praxis att göra en restriktiv tolkning av begreppen ”naturkatastrofer” och ”exceptionella händelser” enligt artikel 87.2 b, som återges i punkt 11.2 i riktlinjerna.

(56) Nödvändigheten av en sådan restriktiv tolkning har genomgående bekräftats av domstolen ([19]).

(57) Hittills har kommissionen betraktat jordskalv, laviner, jordskred och översvämningar som naturkatastrofer. Som exceptionella händelser har den godkänt krig, inre oroligheter och strejker samt, med vissa förbehåll och beroende på deras omfattning, större kärnkraftsolyckor eller industriella olyckor och bränder som resulterar i omfattande förluster.

(58) Generellt sett godtar kommissionen inte att utbrott av djur- eller växtsjukdomar betraktas som naturkatastrofer eller exceptionella händelser. I ett fall har kommissionen emellertid erkänt ett mycket omfattande utbrott av en helt ny djursjukdom som en exceptionell händelse ([20]).

(59) Kommissionens praxis är att betrakta fågelinfluensan som en djursjukdom ([21]) och att utgå från de sedan länge etablerade principerna i riktlinjerna när det gäller kampen mot djur- och växtsjukdomar.

([16]) Dom av den 17 september 1980 i mål C-730/79, REG 1980, s. 2671, punkterna 11 och 12.

([17]) Dom av den 21 mars 1990 i mål C-142/87, REG 1990, s. I-959, punkt 43; och dom av den 14 september 1994 i de förenade målen C-278/92 och C-280/92, REG 1994, s. I-4103, punkterna 40–42.

([18]) EUT C 319, 27.12.2006, s. 1.

([19]) Dom av den 11 november 2004 i mål C-73/03, *Spanien* mot *kommissionen*, punkt 37; och dom av den 23 februari 2006 i de förenade målen C-346/03 och C-529/03, *Giuseppe Atzeni m.fl.* mot *Regione autonoma della Sardegna*, punkt 79.

([20]) Avseende stöd till uppfödare som drabbats av BSE-krisen – se skrivelse D(2001) 290558 av den 27 juli 2001 (ref. AGR 25807) ärende NN46/01, skrivelse D(2001) 292096 av den 9 november 2001 (ref. AGR 37860) ärende N 657/01, och skrivelse D(2001) 290526 av den 27 juli 2001 (ref. AGR 25798) ärende N 437/01.

([21]) Den nämns för övrigt i den lista över djursjukdomar som förs av den internationella smittskyddsorganisationen för djur (Office International des Épizooties – OIE).

(60) I allmänhet måste en exceptionell händelse åtminstone ha sådana inslag som gör att händelsen på grund av sin art och sina följder för berörda aktörer tydligt skiljer sig från vanliga förhållanden och spränger ramen för vanliga marknadsvillkor.

(61) Dessutom ger inte de uppgifter som lämnats av Italien fog för slutsatsen att ovannämnda sjukdom är exceptionell till sin karaktär, utan snarare att det rör sig om ett återkommande fenomen.

(62) Enligt de italienska myndigheterna har händelsens exceptionella natur uttryckligen erkänts av ministerrådet, eftersom det har antagit förordning (EG) nr 679/2006, samt av förordning (EG) nr 1010/2006.

(63) I ovannämnda fall hade krisen med fågelinfluensan lett till en minskning av konsumtionen av fjäderfä och ägg i ett visst antal medlemsstater, vilket förde med sig en kraftig prissänkning. Enligt lagstiftningen om ägg- och fjäderfämarknaden fick Europeiska unionen bara samfinansiera kompensationsåtgärder vid utbrott av fågelinfluensa på en anläggning eller vid restriktioner för djurtransporter som uppfödaren åläggs på begäran av en veterinär. Det fanns ingen möjlighet att bevilja gemenskapsstöd för att svara på marknadsproblem som beror på minskad försäljning till följd av ett minskat förtroende hos konsumenterna. På grund av marknadskrisens allvar i vissa länder 2006 tillät kommissionen en samfinansiering med upp till 50 % av kostnaderna för åtgärder i form av marknadsstöd, varvid resten av kostnaderna vilade på de nationella budgetarna.

(64) Kommissionen vill betona att det prisras som sektorn drabbats av inte i sig är en exceptionell händelse i fördragets mening. Det handlar snarare om en konjunkturell omständighet som är väl känd inom vissa jordbrukssektorer och som har sin grund i en mångfald faktorer, såsom ett dåligt planerat utbud i förhållande till efterfrågan (vilket de cykliska prisfallen inom sektorn för griskött bevisar) eller faktorer som är rent kommersiella och vars orsak inte kan betecknas som en exceptionell händelse (till exempel omorienteringen av konsumenternas preferenser i riktning mot ersättningsprodukter). I linje med detta kan den rena förekomsten av en i dag välkänd sjukdom som fågelinfluensa inte längre utgöra en exceptionell händelse. Sjukdomens utbredning och den kris inom fjäderfäsektorn som detta lett till skulle tvärtom i vissa fall till och med vara en konsekvens av att de nationella myndigheterna inte strikt tillämpat de säkerhetsnormer och förebyggande åtgärder som föreskrivs och som är nödvändiga för att kontrollera sjukdomen.

(65) Genom de åtgärder för marknadsstöd som föreslås i ovannämnda bestämmelser har kommissionen velat bemöta problemet med fågelinfluensans negativa inverkan på marknaden. Genom att tillgripa detta instrument har kommissionen gett uttryck för sin fasta avsikt att ingripa i krisen och helt utesluta alla andra interventionsåtgärder som anses påverka handelsvillkoren i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

(66) De italienska myndigheterna har dock inte inkommit med något som motiverar att ärendet i fråga skulle skilja sig från andra fall av fågelinfluensa som inte har betraktats som exceptionella händelser. Följaktligen kan det stöd som föreslås av de italienska myndigheterna inte tillåtas på den rättsliga grunden, eftersom de undantag som föreskrivs i artikel 87.2 inte är tillämpliga. Närmare bestämt är bestämmelserna i led b, enligt vilka stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser, inte tillämpliga.

Undantag som föreskrivs i artikel 87.3 i EG-fördraget

(67) Det är lämpligt att undersöka om de föreslagna åtgärderna kan anses vara förenliga med den gemensamma marknaden i den mening som avses i artikel 87.3 i fördraget. Närmare bestämt är bestämmelserna i led c relevanta. Enligt dessa bestämmelser kan stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, anses som förenligt med den gemensamma marknaden.

(68) I punkt 11.4 i riktlinjerna regleras statligt stöd med ändamålet att kompensera jordbrukare för förluster till följd av djursjukdomar.

(69) I riktlinjerna fastställs att om en jordbrukare förlorar boskap till följd av en djursjukdom eller om jordbrukarens grödor angrips av en växtsjukdom, utgör detta normalt inte naturkatastrof eller en exceptionell händelse i fördragets mening. I dessa fall kan kommissionen bara tillåta stöd för att kompensera förlusterna och stöd för att förebygga framtida förluster på grundval av artikel 87.3 c i fördraget. I den artikeln föreskrivs att stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

(70) För att detta undantag ska vara tillämpligt måste medlemsstaten visa att de planerade åtgärderna uppfyller villkoren för förenlighet.

(71) Kommissionen anser i enlighet med punkt 11.4 i riktlinjerna att stöd till jordbrukare för att kompensera dem för förluster till följd av djur- eller växtsjukdomar bara är godtagbart om det utgår som en del av ett lämpligt program på gemenskapsnivå eller på nationell eller regional nivå för att förebygga, kontrollera eller utrota den aktuella sjukdomen. Stöd som bara kompenserar jordbrukare för deras förluster utan att åtgärder vidtas för att avhjälpa problemet vid dess källa måste anses utgöra rent driftsstöd, och är därmed oförenligt med den gemensamma marknaden.

(72) Kommissionen anser följaktligen att de italienska myndigheterna inte har lämnat tillräckliga uppgifter för att motivera tillämpningen av ett sådant undantag i ljuset av tillämpliga regler när det gäller statligt stöd, särskilt ovannämnda punkt 11.4 i riktlinjerna.

(73) Följaktligen kan det stöd som föreslås av de italienska myndigheterna inte tillåtas på den rättsliga grunden.

(74) De italienska myndigheterna har inte angett några andra åtgärder som rättslig grund för stödet.

(75) Även om de italienska myndigheterna aldrig har åberopat tillämpningen av riktlinjerna för undsättning och omstrukturering, undersöker kommissionen för fullständighetens skull om gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([22]) är tillämpliga i detta ärende. Det första villkoret för att kunna motta stöd till undsättning eller omstrukturering är att företaget i fråga anses vara i svårigheter i den mening som avses i ovannämnda riktlinjer. Det framgår inte av de uppgifter som kommissionen har tillgång till att de berörda företagen är i svårigheter i den mening som avses i dessa riktlinjer.

(76) Kommissionen vill i varje fall betona att för att uppfylla sin samarbetsskyldighet gentemot kommissionen ska den berörda medlemsstaten lämna alla uppgifter som kan göra det möjligt för denna institution att kontrollera att villkoren för det begärda undantaget är uppfyllda ([23]). De italienska myndigheterna har aldrig lämnat in någon handling som gör det möjligt för kommissionen att granska uppgifterna i ljuset av riktlinjerna, och detta trots kommissionens anvisningar i punkt 24 i beslutet att inleda förfarandet (punkt 30 i det slutliga beslutet).

VII. **SLUTSATSER**

(77) Kommissionen kan med hänsyn till ovanstående dra slutsatsen att det stöd som Italien planerar att genomföra till förmån för fjäderfäsektorn utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1, som inte omfattas av något av de undantag som fastställs i artikel 87.2–87.3.

(78) Eftersom åtgärden har anmälts i enlighet med artikel 88.3 i fördraget och de italienska myndigheterna inte har genomfört den, är det inte nödvändigt att återkräva stödet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Italien planerar att genomföra till förmån för förebyggande av fågelinfluensa är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Detta stöd får därför inte genomföras.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 10 december 2008.

På kommissionens vägnar

Mariann FISCHER BOEL

Ledamot av kommissionen

([22]) Se fotnot 5.

([23]) Dom av den 15 juni 2005 i mål T-171/02, *Regione autonoma della Sardegna* mot *kommissionen*, REG 2005, s. II-2123, punkt 129.